

РЕШЕНИЕ

№ 5120

гр. София, 09.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдиян
Георги Кацаров

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Теменужка Симеонова Въззивно гражданско дело № 20231100502378 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 04.01.2023 г. по гр.дело № 8642/22 г., СРС, II ГО, 55 с-в е **отхвърлил** като неоснователен, предявеният от ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. *****, **срещу** ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, иск по чл.422 вр.чл.415, ал 1 ГИК вр. чл 411 КЗ за установяване съществуване на вземане за сумата 1059,28лв.- обезщетение за вреди от ПТП, настъпило на 13.04.2018г. в Халкидонас, Република Гърция, при което е увредена газ колонка на бензиностанция „ШЕЛ“, находяща се на национален път Солун-Верия, км.19, стопанисвана от „М.О.Г.К.Е.С., Гърция, в резултат на противоправното и виновно поведение на водача на т.а. „ДАФ“ с рег.№ *****, застрахован по договор за застраховка ГО с ищеца към което е било прикачено ремарке „Шмитц, с рег. № ***** застраховано по договор за застраховка ГО с ответника, за която сума е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№ 46248/2021г. на СРС, 55 състав. **Осъдил е** на основание чл.78, ал.8 вр.ал.3 ГПК, ЗК „Л.И.“АД, ЕИК *****, да заплати на ЗД „Е.“ АД, ЕИК ***** сумата 200 лева - разноски, от които 50 лева по ч.гр.д. № 46248/ 2021г.

на СРС, 55 състав, и 100 лв. в настоящото производство. **Осъдил е**, на основание чл.77 ГПК, ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК *****, да заплати по бюджетната сметка на Софийския районен съд сумата от **350 лева**, възнаграждение за вещо лице.

Решението е обжалвано с въззивна жалба от ищеца ЗК“Л.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. *****, чрез пълномощника юрисконсулт П.М. с мотиви, изложени в жалбата. Твърди се, че в процесният случай приложимото право е правото на Р Гърция, тъй като събитието е настъпило на територията на Р Гърция. В този смисъл е Закон 489/76 /Държавен вестник А331/ “Задължително застраховане по гражданска отговорност, при пътнотранспортни произшествия”, като съгласно чл. 6А, ал. 4 “Ако злополуката е причинена от камион, свързан с ремарке, застрахователите на ремаркетото и камиона съответно носят споделена/солидарна отговорност/ спрямо щети на трети страни. Съгласно горесцитираната разпоредба страните трябва да поделят половината от щетите си и съответно застрахователят на влекача, след изплащане на застрахователно обезщетение към третата увредена страна, може да изисква половината от изплатената сума от застрахователя на ремаркетото. В този смисъл е и съдебната практика на Върховния съд във Федерална Република Германия в подобен случай на два чуждестранни застрахователя, на ремарке и влекач при ПТП, настъпило на територията на същата. Приложили са преюдициално запитване съгласно чл. 267 ДФЕС, относно приложимото право пред Съда на Европейския съюз. Съдебното решение потвърждава прилагането на немското право, в случай на ПТП на територията на Германия. Съгласно установеното и потвърдено от Съда на Европейския съюз съдебно решение, приложимото право следва да бъде правото на държавата членка, на територията на която е настъпило ПТП-то. Следователно приложимото право е на Република Гърция. Причината за това е, че двете застрахователни компании заедно формират двойна застрахователна полица, тъй като комбинацията от влекач и ремарке трябва да се разглежда като единна оперативна единица.

Българският съд е международно компетентен, което следва пряко от Регламент 1215/2012 г /Регламент “Брюксел I а/, чл. 11, т. 1, което предвижда, че срещу застраховател с местоживееене в държава членка може да бъде предявен иск в съдилищата на държавата членка, където той има местоживееене. Регламент Брюксел I, чл. 5, разграничава договорните

отношения, деликтните отношения и квазиделиктните отношения. Понятието “договорно задължение” по смисъла на чл. 1 от Регламент “Рим I”, обозначава доброволно поето правно задължение от дадено лице спрямо друго. Освен това трябва да се има предвид, че съгласно чл. 2 от Регламент “Рим II” последният се прилага спрямо задълженията, произтичащи от вреда, тоест спрямо всяко засягане в резултат на непозволено увреждане, неоснователно обогатяване, водене на чужда работа без пълномощие или *culpa in contrahendo*. Под “извъндоговорно задължение” по смисъла на Регламент “Рим II” следва да се разбира задължение, произтичащо от някое от събитията, посочени в чл. 2. Между застрахователите и съответно между държателите или водачите на теглещото превозно средство и държателите на ремаркетото, съществуват договорни задължения, по смисъла на Регламент “Рим I”. Самото съществуване на право на иск на застрахователя на теглещото превозно средство, чийто водач е причинил произшествието, срещу застрахователя на тегленото ремарке, след изплащането на обезщетението на пострадалото лице, не може да се изведе от договора за застраховка, а предполага едно временно ангажиране на държателя на ремаркетото по отношение на това пострадало лице. Поради това следва да се отбележи, че задължението за поправяне на вредите, тежащо върху държателя на ремаркетото трябва да се счита за “извъндоговорно задължение” по смисъла на чл. 1 от Регламент “Рим II”. Именно с оглед на разпоредбите на този регламент следва да се определи и приложимото към това правоотношение право. В съответствие с чл. 4 от горесцитирания регламент, тъй като не е предвидено друго, приложимото право е правото на държавата, в която е настъпила вредата, а по дела в главните производства- държавата, в която е претърпяна пряката вреда от произшествието-Гърция. Застрахователят на теглещото превозно средство, след изплащането на обезщетението на пострадалото лице, има прав на иск срещу застрахователя на ремаркетото, доколкото приложимото прав спрямо договора за застраховка, съгласно чл. 7 от Регламент “Рим I”, предвижда възможност за суборгация в правата на пострадалото лице. Прави извод, че по отношение правото на регрес е приложимо българското право, съгласно чл. 7 от Регламент “Рим I”, а по отношение на деликтната отговорност е приложимо немското право, съгласно чл. 4 от Регламент “Рим II”. Според приетата по делото CATE, щетите по газ колонка, собственост на M.O.G.-CO.G.S. се намират в пряка и причинно-следствена връзка с настъпилото на

13.04.2018 г в Халкидонас, Република Гърция. Моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното и да бъде уважен изцяло предявеният от ЗК „Л.И.“ АД иск, ведно със законната лихва от подаването на исковата молба до окончателното заплащане на дължимата от ответника сума.

Въззиваемото дружество/ответник ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, представлявано от Председателя на Съвета на директорите Й.Ц. и Изпълнителния директор Е.И., чрез пълномощника юрисконсулт Л. Х. оспорва въззивната жалба. Претендира разноси.

Съдът приема, че въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 от ГПК от надлежна страна и е процесуално допустима.

На основание чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното решение е валидно, не е постановено в нарушение на правните норми, които уреждат условията за валидност на решенията - постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определено съдържание, от което може да се извлече смисъла му. Ето защо, съдът следва да се произнесе по неговата правилност.

От фактическа страна:

Предявени са искове по реда на чл.422 вр. чл.415, ал.1 ГПК с правно основание чл.499, ал.7 КЗ вр. с чл.127, ал.2 ЗЗД.

Ищецът ЗК „Л.И.“ АД твърди, че на 13.04.2018г. в Халкидонис, Гърция, е настъпило ПТП по вина на водача на т.а. „ДАФ“ с рег.№ *****, застрахован при ответника по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ (ГО), валиден към датата на произшествието, към което е било прикрепено ремарке „Шмитц“ с рег.№ ***** застраховано по договор ГО с ответника. Водачът е загубил управление над композицията, в резултат на което се ударил в газ колонка на бензиностанция и я увредил. Поддържа, че е обезщетил собственика на увредената вещ, в качеството си на застраховател по договор ГО за товарния автомобил, но счита че половината от изплатеното обезщетение следва да се заплати от ответника, като застраховател по договор ГО за ремаркетото - част от композицията. Ето защо,

претендира половината от репарираните вреди или сума в размер на 1059.28 лева, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК до окончателното плащане. Обосновава правен интерес от предявяване на установителен иск за вземането с проведено заповедно производство и издадена заповед за него, срещу която е постъпило възражение.

Ответникът ЗД „Е.“ АД е оспорил изцяло предявените иски. Не е оспорил наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка ГО за ремаркетото, нито извършеното от ищеца плащане на увредения на основание договор ГО със собственика на теглещото превозно средство. Оспорил е механизма на ПТП, вината на водача И. Д., както и причинно-следствената връзка между твърдените вреди и произшествието. При условията на евентуалност е оспорил размера на предявеното вземане. Счита, че отношенията между страните се уреждат от българското право и конкретно от чл.479 КЗ, поради което отговорност за евентуално причинените при ПТП вреди следва да носи ищецът, като застраховател по договор ГО за товарния автомобил, но не и застрахователят по договор ГО за ремаркетото.

По делото е безспорно, че по силата на договор за застраховка ГО по полица № BG/22/118000650073 от 2018г. с период на действие 26.02.2018г.-25.02.2019г., ищецът ЗК „Л.И.“ АД е приел да обезщети вредите, причинени на трети лица от водача на т.а. „ДАФ“ с рег.№ ***** при управление на превозното средство, когато последният е нарушил правилата за движение по пътищата и вредите са пряк и непосредствен резултат от това поведение на водача. Безспорно е, че за ремарке „Шмитц“ с рег.№ ***** е бил валиден договор за задължителна застраховка ГО с ответника ЗД „Е.“ АД за срока 03.04.2018г. - 02.04.2019г. Приложен е по делото фиш за настъпило на 13.04.2018г. пътно-транспортно произшествие/ПТП/ в Халкидонас, Р.Гърция, на 19-ти км от национален път Солун - Верия, при което водач на товарна композиция е увредил при управление на превозното средство газ колонка на бензиностанция „Шел“, след което е напуснал местопроизшествието. В документа е отразен регистрационния номер на ремаркетото от композицията-*****. Видно от приложената документация, изготвена по повод събитието от компетентните органи на Р.Гърция, е било установено, че ремаркетото е част

от товарна композиция с влекач с рег.№ *****, както и че същото е било управлявано от водач български гражданин - И. Д., както и че влекачът е бил застрахован към датата на ПТП по договор за задължителна застраховка ГО със Застрахователна компания „Л.И.“ АД, България. С цел установяване на контакт с българския застраховател и уреждане на претенцията на увреденото лице - „М.О.Г. - К. Г.С.“, Гърция, е бил натоварен кореспондентът „И.И. С.А.“ - Солун. От кореспондента е било изпратено запитване до ЗК „Л.И.“ АД с искане застрахователят да потвърди получената от полицейските власти на Гърция информация, че дружеството е застраховател на товарния камион по договор ГО. С отговор от 08.01.2019г. ищецът е потвърдил наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор ГО за т.а. „ДАФ“ с рег. № *****, като на свой ред е изискал съставените във връзка с произшествието документи и описа на вредите. След постъпване на същите, включително на описа на щетите и на разходите за отстраняването им, ищецът е одобрил доклад по щета № 0000-1816-19-600128/1/1 от 29.08.2019г., с която е приел, че в изпълнение на задълженията си по договора ГО следва да обезщети увреденото лице, като заплати сумата от 2118.56 лева с ДДС, от които 1727.39 лева или 883.20 евро действително претърпените вреди от гръцкото дружество, стопанисващо бензиностанцията, както и 200 евро или 391.17 лева такса за обработка на документите. Видно от приложена декларация от кореспондента, сумата е постъпила по сметка за изплащане на обезщетението на „М.О.Г. - К. Г.С.“, Гърция. Платежните документи също са представени по делото. Извършеното плащане не се спори по делото. Бил е оспорен механизмът на ПТП. За изясняване на механизмът е приета САТЕ, според която произшествието е настъпило по вина на водача на влекача, а вредите са резултат от посоченото във фиша за произшествие, което се дължи на виновното поведение на водача на товарната композиция. Експертът е приел, че действителната стойност на вредите, явяващи се пряк резултат от произшествието, са на по-висока стойност на претендираната от гръцкото дружество. При тези данни, съдът е приел за доказано, че процесното ПТП е настъпило по вина на водача на влекач „ДАФ“ с рег.№ *****, който при маневриране в района на бензиностанция „ШЕЛ“, находяща се на национален път Солун - Верия, км 19, и в нарушение на правилата за движение по пътищата, е ударил с ремаркетото на управляваната от него товарна композиция газ колонка на бензиностанцията, стопанисвана от „М.О.-Г.-К. Г.С.“, Гърция,

и я увредил, тъй като не е съблюдавал необходимата дистанция за безопасно преминаване покрай обектите на станцията. С оглед обстоятелството, че към тази дата за влекача е валидна застраховка ГО с ищеца, то ЗК „Л.И.“ АД се явява отговорен към пострадалия за

обезщетяване на причинените му вреди, поради което платеното от него на 09.09.2019г. обезщетение до установения размер от 2118,56 лева се явява платено на правно основание.

От правна страна:

На първо място следва да се посочи, че погрешната правна квалификация, дадена от СРС /чл.411 КЗ/, не води до недопустимост на решението, тъй като основанието на един иск не е правната му квалификация, а фактите на които се основава и които в случая правилно са били прецени и обсъдени от първоинстанционния съд /т.е., в случая не е било допуснато нарушение на диспозитивното начало в процеса/. Отделно от това следва да се посочи, че определянето на действителното правно основание е дейност на съда по приложението на закона.

Основният спорен въпрос е свързан с приложимото право спрямо отговорността на страните по сключените договори за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на товарния автомоби и за ремаркетото за вредите, настъпили в друга държава-членка на ЕС при управление на товарния автомобил, докато тегли ремаркетото.

Отговорът на този въпрос е даден в Решение на Съда на ЕС от 21.01.2016 г. по съединени дела C-359/14 и C-475/14, според което при пътнотранспортно произшествие, причинено от теглещо превозно средство, снабдено с ремарке, приложимото право спрямо регресния иск на застрахователя на теглещото превозно средство, който е изплатил обезщетение на пострадалия при произшествието, предизвикано от водача на това превозно средство, срещу застрахователя на тегленото при произшествието ремарке, се определя съгласно чл.7 от Регламент № 593/2008 / Регламент "Рим I"/, ако правилата на деликтната отговорност, приложими спрямо това произшествие по силата на чл.4 и следващите от Регламент № 864/2007 /Регламент „Рим II“/ предвиждат разделяне на задължението за поправяне на вредите, т.е. предвиждат отговорност на собственика или държателя на ремаркетото наред с отговорността на собственика или ползвателя

на теглещото превозно средство за възстановяване на вредите на пострадалото лице.

В т. 54 от горепосоченото решение е изрично посочено, че задължението на застраховател по застраховка "гражданска отговорност" да обезщети причинена на пострадало лице вреда не произтича от настъпването на самата вреда /чийто фактически състав, но и кръга лица, отговорни за обезщетяване на вредата, действително се определят според приложимото право по чл. 4 и следващите от Регламент "Рим II"/, а от договора, който го обвързва с отговорното застраховано лице, а в т. 61 и 62 - че на първо място следва да се определи по какъв начин следва да бъде разпределено обезщетението за претърпените вреди в полза на пострадалото лице между водача и собственика на теглещото превозно средство, от една страна, и от друга страна, държателя на ремаркетото, в съответствие с правилата на приложимото национално право по силата на Регламент "Рим II", а на второ място следва да се определи, в съответствие с чл. 7 от Регламент "Рим I", кое е приложимото право спрямо договорите за застраховка, сключени между застрахователите - ищци в главните производства, и съответните застраховани от тях лица, за да се прецени дали и в каква степен тези застрахователи могат по пътя на суброгацията да упражнят правата на пострадалото лице спрямо застрахователя на ремаркетото.

Доколкото в частност страните не са избрали приложимо право и няма съмнение, че двамата застрахователи имат обичайно местопребиваване на територията на Република България, то приложимо се явява българското право, а отделно от това следва да се посочи, че и двете застраховки са задължителни по смисъла на чл. 7, § 4 от Регламент "Рим I", като именно КЗ на Република България регламентира както задължението за сключване на застраховките /чл.483 КЗ/, така и обема на застрахователното покритие по тях /в т.ч. покритите рискове при застраховки "гражданска отговорност" от притежаване и използване на ремарке - чл.479 КЗ/.

Съгласно нормата на чл.479, ал.1 КЗ /приложимо право съгласно чл. 7 от регламент "Рим I"/, вреди, нанесени от ремарке, което е свързано с моторно превозно средство и е функционално зависимо от това моторно превозно средство по време на движение, и/или когато то се е откачило по време на движение, се покриват от застрахователя по задължителната

застраховка "гражданска отговорност" на автомобилистите, свързана с притежаването и ползването на теглещото моторно превозно средство. Следователно отговорността на ответника по процесния договор за застраховка "гражданска отговорност" поначало не включва задължение за обезщетяване на вреди, нанесени при движение на ремаркетото от теглещо превозно средство, поради което и само на това основание релевираната претенция се явява неоснователна.

Крайните изводи на двете съдебни инстанции съвпадат. На основание чл.271, ал.1, пр.1 ГПК първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

Предвид изхода на делото и предявената претенция, въззивникът следва да заплати на въззиваемия направените разноски за настоящата инстанция във вид на юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 04.01.2023 г. по гр.дело № 8642/22г. на СРС, II ГО, 55 с-в.

ОСЪЖДА ЗК“Л.И.“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. *****, чрез пълномощника юрисконсулт П.М. да заплати на ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, представявано от Председателя на Съвета на директорите Й.Ц. и Изпълнителния директор Е.И., чрез пълномощника юрисконсулт Л. Х. направените разноски за въззивната инстанция за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____